

SIMONYI HÍRMONDÓ

A SIMONYI
ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

III. ÉVFOLYAM - III. SZÁM - megjelenik negyedévente

EČ - EV 3381/09

2009. OKTÓBER

Beköszöntött az ősz

Őszi panoráma

A minket körülvevő természet saját törvényei szerint változtatja az évszakokat, melyek egymást meghatározó sorrendben tavasz, nyár, ősz és végén a tél által tartja be a biológiai ciklusát. Minden évszaknak megvannak a saját jellegzetességei, melyek egy-egy kisebb csodával érnek fel. Egy ilyen kis csoda közé tartozik falunkban az ősz beköszöntével, az őszi napsütésben elénkbe táruló diófasor lát képe, a szebbnél szebb őszi színekben pompázó lombrengeteg. Végig menvén Simonyi utcáin, gyönyörködve a diófasor sárguló színpompás lombjaiban, alatta még dúsan zöldelő pázsitban, hálát érzek mindazon emberek, generációk iránt, kik ily szépek megterveztek, majd megvalósították falunk közterületeit.

Kezdve széles utcákkal, melyek korábban gazdasági szükségleteket láttak el, folytatva a tervszerűen és esztétiku-

san kiültetett diófasorral, egy nagyértékű közterületet hoztak létre.

Az így megteremtett összhang, harmónia megnyugvást hoz az emberre és még ebben a gazdaságilag és megélhetésileg nehéz világban is javítja az emberek közérzetét.

Hálával emlékezünk hát mindazokra, akik 1967-ben kiültették a ma már nagybecsben tartott diófákat. Bizonyára jó gondolatot, jó tett követett.

Polglármesteri hivatalomba lépésem után, 2003 év tavaszán meglátogatott hivatalomban id. Bőd László /ma már nincs közöttünk/ és elmondta nekem a diófasor ültetésének történetét, majd átadott egy színes nagyméretű fényképet, mely a diófasort ábrázolja és lelkemre kötötte, hogy őrizsem meg az utókornak.

A fénykép hátulján a következő utóirat található:

„A diófákat a faluba az 1967-es évben ültettem ki, mint a szövetkezet agronómusa - id. Bőd László. A helyeket és irányt közösen jelöltük ki Bőd M. Istvánnal. A faluban 110 db lett elültetve. Irányításunk alatt a szövetkezet dolgozói ültették el a csemetéket. A szövetkezet telepére 70 db lett kiültetve. A simonyi polgárok meglelégedéssel fogadták, mindenki gondozta, öntözte és a mai napig élvezzi gyümölcsét.” kelt .simonyi 2002.március 21. id. Bőd László.

Ez tehát a diófasor múltja. A jelene és jövője csak rajtunk múlik, hogyan becsüljük meg közös örökségünket. Ugy gondolom méltó követői vagyunk elődeinknek közterületek ápolása és szépítése terén. Közmunkák vállalásán keresztül a falu diófái jól kezeltek, jól fejlődnek, és rendszeresen termést is hoznak. Közttereink szépítése terén az elmúlt idő-

Petőfi Sándor:
**SZEPTEMBER
VÉGÉN**

/c.vers./

Még nyílnak a völgyben
a kerti virágok,

Még zöldél a nyárfa
az ablak előtt,

De látod amottan a téli
világot_

Már hó takarja el a bércei
tetőt.

Még ifjú szivemben
a lángsugarú nyár,

S még benne virít az egész
kifelet.

De tne sötét hajam őszebe
vegyül már,

A tél dere már megüté
fejemet.....

szakban kiültetésre kerültek gyepek, élőszövények, fák, virágparkok létesültek, kopjafa körülötti emlékpark, virág szeker, virág szigetek, a posta előtti kút, az alvágben a gémeskút majd a tűzoltó szertár előtti történelmi túróltó virágdísz.

Ezért köszönet jár az elvégzett munkájukért mindazoknak akik megalkották, gondozzák és őrzik ezeket a közös értékeinket, melynek összessége talán irigylésre méltó környezetet hozott létre körülöttünk.

m.e.

ELKEZDŐDÖTT A 2009/2010 ÉVAD A SIMONYI ISKOLÁBAN ÉS ÓVODÁBAN

Szeptember másodikán szerény nyitőünnepséggel elkezdődött 2009/2010 iskolai évad. A szülők részvételével, kultúrműsor keretén belül ismerkedtek a kis elsősök az új iskolai környezettel.

Az új gyerekek fogadásával telt a megnyitónap az óvodában is.

A Simonyi iskola évadját 34 tanulóval az óvoda pedig 19 gyermekkel kezdte. 34 tanuló közül 17 simonyi, 17 darnyi.

Az óvoda 19 gyermekkel kezdte meg ez évi működését ebből 15 simonyi, 4 darnyi.

Úgy gondolom a gyerekeknek az iskola és a óvoda területén megteremtettünk minden optimális feltételt ahhoz,

hogyan sikeresen teljesítsék az elvárásokat. Rendelkezünk modern iskola, óvoda épülettel,

megfelelő technikai berendezéssel. Kellemes külső környezetben az iskola körül szabadidejükben játszhatnak, sportolhatnak, szórakozhatnak a gyerekek. A kisdíjakokat képzett tanári kar tanítja, biztosítva van számukra a napi étkezés és a napköziben meg van a lehetőség arra, hogy a következő napra felkészüljenek a házfeladatból.

Az, hogy a kisdíjakok előmenetele sikeres legyen, nagymértékben függ az iskolai képzéstől, valamint a szülők hozzáállásától és a családi környezettől, melyben a gyerekek élnek. Sok múlik a tanári kar és a szülők együttműködésén is. Hasznos lenne, ha a szülők

nagyrésze nem úgy küldené gyerekeit iskolába, mondván ha kikerülsz az iskolából munkanélküli/podporás/leszel, hanem motiválná őket azzal, hogy ha jól tanulsz bármi lehet belőled. A szociális támogatási rendszer és az iskolaügyi törvényei lehetővé teszik a szülők számára, hogy gyermekeiknek megadják a szükséges iskolai műveltséget, kenyeret adjanak a kezükbe.

Munkálkodjunk hát közösen azon, hogy gyerekeink, unokáink minél jobb tanulmányi eredményeket érjenek el és megalapozott tudással biztosan megállják helyüket az életben.

al,ov sz.

Negyedik Simonyi magyar nótaverseny

A Simonyi község önkormányzata és a Szivárvány polgári társulás szervezésében 2009. október 3-án megrendezésre került községünkben „A negyedik regionális magyar nótaverseny”, mely a Kulturális Minisztérium támogatásával jöhetett létre.

gű cigányzenekar tagjai. A versenyre hét versenyző nevezett be. Bemutakozásukat a megtelt kulturház nézői vastapssal jutalmazták. Különösen magasra emelték a nótadélután nívóját a vendégénekesek Lévai Ágnes, Budai Beatrix és Bösi Szabó László vendégénekesek

zsűri értékelése szerint az örökifjú Zsám Arpád - a jól ismert Árpai bácsi lett, dacolva a korával, igazolta azt a mondást amennyiben „őreg ember nem vén ember”. Második helyezést Váradi Ivett szerezte meg, a harmadik helyet pedig a szomszéd falusi serki Lichtmaneg-

mogatóinknak, akik támogatásukkal lehetővé tették ennek a nótaversenynek a megrendezését.

Támogatók: Agócs Sándor Feled, MOST-HÍD, Eichenwald s.r.o. Rimaszombat, AGROZOL Darnya, IREKO Pozsony, Mobil Club Rimaszombat, MUDr. Azimi Hayatullah, Rimaszombat, TIKOTANK Rimaszombat, BARTEX Feled, Dél

A évről évre növekedő színvonal biztosítása érdekében, az idén is a zenei kíséretet Puka Károly a Budapesti Királyi énekes neves zenekara biztosította. Soraiban megtalálhatók voltak Székfi Károly csellóművész, valamint Oláh Dezső klarinétos, a híres magyar 100 ta-

fellépése. A verseny résztvevői: a hazai színekben felléptek Kökény Szilvia, Szarvas Irén vendégek, Mihalovics Erika Fülekről, Váradi Ivett Baraccáról, Lichtmanegger Tibor Serkéből, Zsám Arpád Rimaszombatból és Szellő István Budapestről. Az első helyezett a

ger Tibor foglalta el, aki kezdő nótáénekes léteire teljesítményével kellemesen meglepte a hallgatóságot, zsűrit, de talán még a zenekart is. A győzteseknek gratulálunk, és kívánunk nekik sok sikert az elkövetkezendő énekes pályájukon. Ezúton mondunk köszönetet tá-

Gömör fejlesztése polgári társulás Rimaszécs, MVDr. Lang László Simonyi, Vadásztársulat Darnya, Gál Hajnalka Simonyi, Détéri községi hivatal, Lévai Ágnes Rimaszombat, AUTOTRADE Rimaszombat, GYUSZO mészárszék Várgede, Bálint István Darnya. L.E.

Presbiteri konferencia Simonyiban

2009. augusztus 8-án délelőtt 10.00 órakor a Gömöri Egyházmegye lelkipásztorai, presbiteri, gyülekezeteink tagjai presbiteri konferenciára érkeztek a simonyi református templomba. A konferencián, amit a Kálvin-év jegyében szervezett az egyházmegye (500 évvel ezelőtt, 1509. július 10-én szü-

letett Kálvin János) több mint 200-an vettek részt, ami gömöri viszonylatban jelentős részvételi aránynak számít. A helybeliek örömmel látták, hogy szinte teljesen megtelnek a műemlék templom padjai.

Az igehirdetés után a konferencia tartalmát meghatáro-

zóan nagyobb részben két előadás töltötte ki. Az első előadást Nt. Gazda István a Borsod-Gömöri Református Egyházmegye esperese tartotta „Kálvinista múltunk” címmel.

Ezután Dr. Kádár Zsolt az Egervölgyi Református Egyházmegye esperese, a Doktorok kollégiumának főtthkára előad-

sa következett „Kálvinista jelenünk és jövőnk” címmel.

Köszönjük, és hálát adunk az Istennek, hogy Simonyi ezen szép és áldott alkalomnak a helyszíne lehetett. MM

Meghaltak:

2009.08.19 Pál Helénke, Simonyi 150

Mit jelent számunkra, közöségi halandók számára a nyelvtörvény

A szlovák parlament jóváhagyott verziója szerint szeptember elsejével hazánkban életbe lépett a 357/2009-es törvény, mely a szlovák államnyelv használatát határozza meg.

Megjelenése nagy vihart kavart a szlovák és a magyar közéletben, de a politikában is, megosztva a viszonyokat, és kiélezve a már így is eléggé puskaporos helyzetet.

Részben forró tüvel varrott jelenségnek nevezték, mely rendeleteivel elnyomni látszott a kisebbségi nyelvek használatát a közélet minden területén. Főként érzékenyen érintette a törvény a magyar kisebbséget, mely magyarok elleni magyar nyelv elleni támadásnak érzékelt a törvény meghozatalát. Ezért a magyar kisebbséget képviselő politikai pártok, polgári szervezetek, kulturális szövetségek kellő nyomattal fel is emelték szavukat a nyelvtörvény ellen. Hasonló volt a reakció Magyarország hivatalos kormánya részéről is. Sárba taposva érezték, magát a két ál-

lami szerződés tartalmát, mely kimondja a nemzetiségi jogok kölcsönös tiszteletben tartását.

Jelenleg ott tartunk, hogy érvénybe lépett a nyelvtörvény, melynek végrehajtása csak pontosan kidolgozott minisztériumi iránymutatóval lehetséges. Az említett anyag most van kidolgozáson.

Maga a törvény 1-től 13-ig terjedő paragrafust tartalmaz, melyekben megtalálhatók az államnyelv védelmére irányuló fejezetek, geográfikus területek megnevezése, iskolákban való nyelvhasználat, hivatalos nyelv közéleti használata, a törvény felügyelete valamint a kihágásokért kiszabható büntetések.

Községünkben érezhető változást talán csak a kétnyelvű hangszóró hirdetés, valamint a kétnyelvű feliratozás, és konferálás hozott.

Simonyi község sosem volt híres nemzetiségi vagy nyelvi ellentéteiről. Egymás mellett megfértek, dolgukat végezve magyarok, szlovákok, romák, csehek és más nemzetiségűek.

Az emberi kapcsolatokban mindig többet nyomott a latban, hogy milyen ember vagy, nem az, hogy mi az anyanyelv vagy származásod. Elmondhatjuk, falunkban egymás nyelvét beszélő és egymás nyelvét értő emberek laknak /nagyreszben/.

Simonyi a szülőfalunk, lakhelyünk és ez független attól, hogy mi az ország neve SZLOVÁKIA vagy Magyarország. Persze ez csak erősíti azt a tényt, szükségletet, ha itt akarunk élni az államnyelvet gyerekkortól kezdve sajátítsuk el olyan szinten, hogy később felnőttkorban még véletlenül sem kerülhessen az ember az államnyelv tudásának hiánya miatt hátrányos helyzetbe, vagy másodrendű polgárok csoportjába.

Mindazok mellett minden rendszernek tiszteletben kell tartani az emberi és kisebbségi jogok betartását. Nagyreszben a fejlett EU országokban ezt meg is teszik a mindenkor békés együttélés, és kultúrájuk gazdagítása érdekében.

Az EU által létrehozott új gazdasági, politikai, kulturális helyzet és ezen belül a Sengeney egyezmény életbeléptetése méginkább előnyben részesíti a többnyelvűség igényét.

Ezért vegyük elő és poroljuk le elődeink azon szolását, „AHÁNY NYELVET TUDSZ, ANNYI EMBER VAGY”.

Ha tudna az Isten már fordított volna rajta

Hogy az ember ne csak egymást marja,

Gyűlöli másságát, mert ez fehér, amaz fekete

Mert „neki” más az anyanyelve.

Gyűlöli a más hitűt

Gyűlöli az együgyűt.

Szűzszaggató gyűlölet

Emberek közt hogy lehet?

Ne feledjük „honnan” jöttünk!

De „most” mi van körülöttünk?

Nem mindegy az szerb vagy szlovák,

Magyar, francia, angol talán?

Csakis ember, ember legyen a talpán!!!

SZ.

EMBEREK A FÁKÉRT

Megvalósult a fák kiültetése az iskola sportpálya körül. Amint már korábban értesítettük a tisztelt polgárokat, hogy a Simonyi község beadványa sikeres volt az „Emberek a fákért” /Ludia pre stromy/ EKOPOLIS alapítvány és generális partnere SKANSKA által kiírt pályázaton, az elnyert pénzüsszegebből a tervek szerint 2009. szeptember 11-én kiültetésre került 56 darab cserje és díszfa. Az ifjú gárda nagy lelkesedéssel végezte munkáját, jó szórakozásnak tartva az akciót, mely egy jó adag katlan gulyás elfogyasztásával ért véget. Reméljük, hogy lelkesedésük a továbbiakban is kitart és közös erővel fölneveljük az elültetett fákat. Ezzel kívánjuk folytatni Simonyi község faültetési tradícióját.

GESZTENYE 2 darab
SZOMORÚFÜZ 5 darab
NYÍRFA 12 darab
HÁRSFA 50 darab
DÍSZ MOGYORÓ 20 darab
JUHARFA 10 darab
PLATÁN 4 darab
GINKGO 22 darab
ORGONA BOKOR ... 30 darab
FENYŐ, TUJA 25 darab
ÉGERFA 10 darab

Ezzel a falunkban, közterületen megtalálható nagy-

menyiségű fával, mely 300 darab, bizonyára előkelő helyet foglalunk el országos viszonylatban is.

Látván ezeket a komoly számokat, a fák jelenlétét, melyek pozitívan befolyásolják polgáraink közérzetét, akaratlanul is előjönnek bennem apám szavai, melyeket gyerekkoromban hallottam tőle faültetés közben.

Sose feledd!

Ezt a diófát nagyapám ültette,

Árnyékában nem ült, gyümölcsét nem ette

Nem magáért tette, másért cselekedte...

Talán a jövőben falunk elindíthatna egy mozgalmat azon a címen hogy, „AHÁNY EMBER ANNYI FA”. Ezzel még közelebb kerülnénk a népi monda megvalósításához, mely a következőképpen szól, egy férfi küldetéséről az életben

- Építs házat, ültess fát, szülessen fiad!

Ezúton szeretnék köszönetet mondani az EKOPOLIS alapítványnak és a SKANSKA fő partnerének, melyek lehetővé tették a faültetési program megvalósítását községünkben.

SZ.

SIMONYI község közterületein jelenleg megtalálható 300 db fa:

DÍÓFA 110 darab

ROMA VAGYOK - VAGY NEM VAGYOK ROMA?!

Simonyi községben a 2001-ben megvalósult népszámlálás szerint 480 lakos közül 10 személy vallotta magát Roma nemzetiségűnek!

Az ember a természetben sokszor megcsodálja a hatalmasra nőtt fákat, és eltöpreng azon, hogyan is nőhettek ekkora hatalmasokká, melyek képesek dacolni évtizedeket, néha évszázadokat a természet, időjárás viszontagságaival. Vannak alapvető szükségletei, mint a levegő, fény, víz, tápanyag, meleg, de ahhoz, hogy mindezt kitudja használni saját javára a növénynek szüksége van egy fontos szervre, a gyökerekre. A gyökerek biztosítják számára a földdel való kapcsolatot, mely nélkül nem tudna létezni.

Hasonló a helyzet az emberi társadalomban is, népcsoportokban, melyek ha létezni akarnak valamire építeniük kell, és ezek a gyökerek.

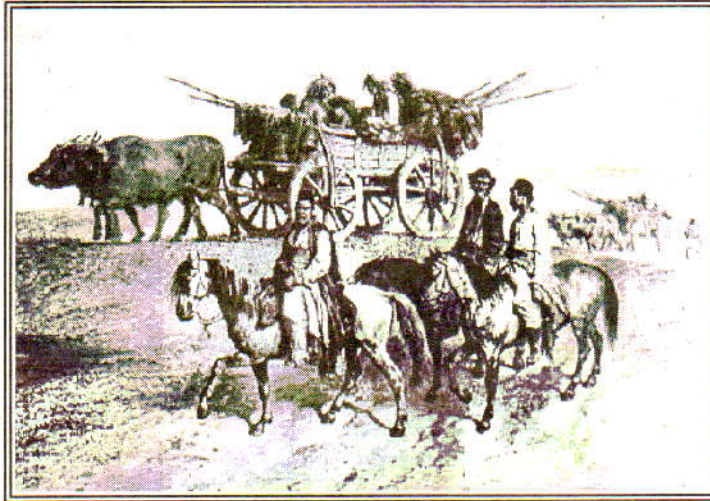
A gyökereink felkutatása sok fontos emberi kérdésre adhat választ. Ezek közé tartoznak az olyan fontos kérdések mint azok, hogy:

- Ki vagyok, honnan jöttem, hová tartok, mi a küldetésem az életben!?

A válaszok keresése fontos tényezője a roma társadalomnak is, akkor amikor keresik az identitásukat és a boldogulásukat sokszor az általuk elfogadott értékrenden kívül is.

A Roma populációban a válság keresése annál is nehezebb, mivel nem egy egységes népcsoportról van szó, hanem Európában, Ázsiában és mármár az egész világon szétszóródott népcsoportokról, melyeknek közös múltjuk van, de jelenüket már nagymértékben be-

tök minden európai, ázsiai országban ugyanúgy Amerikában is. Európában legelterjedtebbek Romániában, a balkánon, Csehországban, Szlovákiában, és Magyarországon. Összlétszámuk Európában eléri a 1,5 milliót. Számukat a világon 2,5-12 millióra becsülik.

folyásolja az a közeg melyben élnek. Viszont még ma is sok bennük a közös, melyek közé tartoznak a közös nyelv, kultúra, életvitel- szokások.

Maga a szó hogy ROMA - embert jelent. Ezen kívül még sok fajta megnevezés létezik és országonként változik. Jelentősége egy etnikai népcsoport megnevezése, melyek őshazája Észak India, ahonnan a 3.-dik század tájékán megindult a népvándorlásuk. Tagjai roma nyelven kommunikáltak és a roma kultúra jeleit viselték. Ma a népcsoport tagjai megtalálha-

Népszámláláskor 2001-ben Szlovákiában 320 000 roma származású polgár élt.

A történészek az Indiából való elvándorlás okát többféleképpen magyarázzák. Legkézzelfoghatóbb indok talán a népcsoport Indián belüli rossz szociális és gazdasági helyzete, a többségi társadalom elnyomása, és a gyakori aszályok és inséges idők megismétlődése.

Európában az 1300-as években jelentek meg. Számuk gyorsan növekedett köszönhetően a jó adaptációs készsé-

güknek, a nagycsaládokban való gondolkodásnak, valamint az igénytelenségüknek köszönhetően. A társadalom periferiáján éltek, gyakran vándor életmódot folytatva. A 14. században már mutatkoznak a letelepedés jelei. Európában súlyos csapásként élte meg a népcsoport 1427-ben a Párizsi püspök által végrehajtott egyházból való kitagadást. Ez a tény továbbra is vándorlásra serkentette őket. Vándorlásuk során nagy adaptációs készségre tettek szert és megtanultak bizonyos szakmákat, melyek kereettek voltak a civil társadalomban és a hadseregben is. Így a későbbiekben tagjai megtalálhatók az országok hadseregeiben is, mint patkoló kovácsok, hadsereg zenészei és kézművesek. Helyenként letelepedtek a falvak szélén mint vályogvetők, pásztorok, szolgáltatást nyújtva a vidéki lakosságnak.

A 18.század vége nagy változásokat hozott a vándorcigányokként élő népcsoportok számára. Mária Terézia és II. Ferenc József rendeletei alapján le kellett a területünkön telepedniük. Minden addig vándoréletet élő cigánynak, be lett tiltva a vándorlás és a cigány nyelv használata, valamint a családon belüli házasság. Ezeknek a rendeleteknek a célja cigányság asszimilációja volt a többségi társadalomba.

(Folytatás a következő számban!) SZ.

Véglegesen üzembe helyezve

Simonyi község szennyvíztisztító állomása

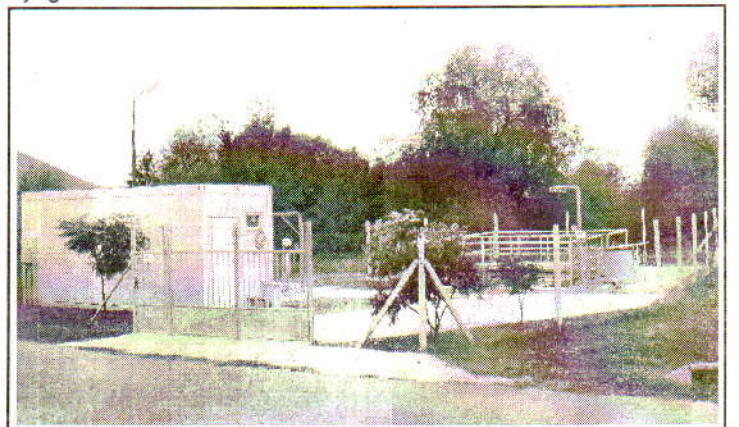
2005. decemberében átadott és próbaüzembe helyezett berendezés 2009. szeptember 29-én megkapta az állandó üzemeltetési engedélyt. A 3,5 éves próbaüzemeltetés alatt több hiányossággal és technikai problémával meg kellett birkoznunk. Ma már elmondhatjuk a szennyvíztisztító berendezé-

se és üzemeltetése megfelel az előírt technikai normáknak. Ennek alapján ki lett adva rá az állandó üzemeltetési engedély.

Az, hogy megfelelően üzemeljen a berendezés, és még sokáig szolgálja a lakosságot, függ a lakosság felelősségteljes hozzáállásától is, mégpedig

olyan módon, hogy a szennyvízcsatornába ne juttassanak csak a rendszerbe tartozó anyagokat.

Ezúton is nyomatékosan kérjük a lakosságot ennek az alapvető követelménynek a betartására! SZ

Simonyi vagy - tudnod kell - helytörténeti sorozat VI. sz.

A Csehszlovákia kommunista pártjának az 1948-as februári választási győzelme egyértelművé tette az ország fejlődésének irányát az elkövetkező évtizedekre. A gazdasági és társadalmi model kialakítása követte a szovjet példát, mely szerint végre kellett hajtani a mezőgazdaság szocializálását, bevezetni a nagyüzemi közösgazdálkodást és megszüntetni a magántulajdont, mint a kihasználás eszközét.

Ennek a törekvésnek a mezőgazdaság területén két megnyilvánulási formája volt:

1. állami tulajdon - állami gazdaságok létrehozásával, melyre jellemző volt a 100 % állami tulajdon

2. szövetkezeti tulajdon - szövetkezetek létrehozásával, melyben elvileg minden tulajdon és javak a szövetkezeti tagok közös tulajdonában maradt

A két gazdálkodási formációnak volt kötelessége közös tervezet gazdálkodási formában biztosítani az ország kényerét, élelmiszer ellátását.

Ennek érdekében kötelezően be lettek adva a közös gazdálkodásba a termelő eszközök, föld, gépek, épületek, állatok, amit a rendszer sokszor ha szükség volt rá erőszakkal hajtott végre.

A rendszer elkövetett mindezt a célja elérésehez. Ezt a célt szolgálták a kötelező mezőgazdasági termékek évi beadási kontingensek, a termények, hús, tej, zsír, tojás, melyet ha a magángazdálkodó nem teljesített felszámolták - úgymond felsöpörték és még a gazdaság szabotálásáért börtönbe is juthatott. Az államparátus komiszárai, agitátorai és az állami rendőrség tagjai járták a falvakat, rémületet kelte a gazdáknak, akik előbb vagy utóbb beadták a derekukat és beléptek a EFSZ-be. A kívülmaradtakra sanyarú idők jártak.

Ezekről a múltbéli történetekről, melyek megérintették Simonyi község életét is, kérdeztük id.Varga Lajos bácsit, volt lakosunkat aki ma már a megérdemelt nyugdíjas éveit Rimaszombatban a hozzátartozói közelében éli. Lajos bácsi szemtanúja volt falunkban ezeknek a történeteknek. 83 évesen is nagy pontossággal számol be a történetekről, fel-

Volt egyszer egy szövetkezet

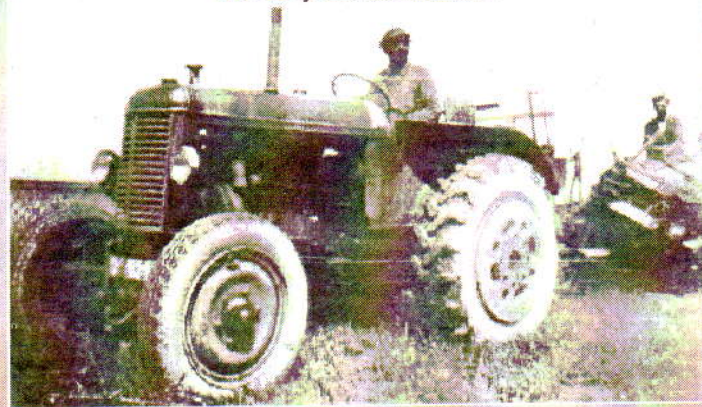
használva a tulajdonába lévő írásbeli forrásokat is.

Simonyi községben 1952. március 15-én alakult meg az első EFSZ, melyben a kollektivizáció után főként az egyházi földeken, gazdátlan, valamint társulási földeken folyt a közös gazdálkodás /úrbéri, dóna t./ HARMADIK típusú EFSZ volt. Az első szövetkezet elnökévé a tagság Végh Andrást választotta, aki mellett a könyvelést Gasparovics Kornél végezte. Ezidőben még a gazdák egy része ellenállt a belépési kényszernek és próbálták tovább folytatni a magángazdálkodást. A rendszer tovább növelte a politikai és gazdasági nyomását, melynek eredménye folytán 1954-ben beléptek az

A nagyüzemi gazdálkodás elősegítésére tagosítva /összevonva/ lettek a földek. A szarvasmarha állomány 3 nagyobb gazda istállójában lett elhelyezve. A sertések és tyúkok részére közös istállókat építettek, így ezek lettek az EFSZ első beruházásai.

A termőföldet kezdetben hagyományosan igavonó jósággokkal, lovakkal, ökrökkel művelték, majd később igénybe vették a már falunkban működő traktorállomás gépi szolgáltatásait. Ezt követően fokozatosan elkezdődött a saját gépvásárlás. Ezek közé tartozott az első 15-ös Zetor traktor, becenevén a Pak-Pak, mely még a hatvanas években is üzemelt. Ezt követték a többi gépvásár-

Idősebb Angyal József traktoros és csapata az 50-es évek terménybetakarításában

EFSZ-be a kintmaradtak is. Aki ennek ellenére sem vállalták a belépést mint N. Bacso István, az akkori tövények értelmében fel lettek számolva, vagyonuk elkobozva és mint a rendszer ellenségei, be lettek börtönözve.

Kisgazdák közül sikerült aránylag sértetlenül kivülmadni Bód Istvánnak M., id. Gál Sándornak és id. Bálint Sándornak. Viszont gazdálkodásukat igyekezett a rendszer a későbbiekben ellehetetleníteni.

A közös gazdálkodás bevezetése nagy érvágás volt a falu és az emberek, gazdák életében. Csak nehezen váltak meg tulajdonuktól a közösség javára és még nehezebb volt elfogadni azt a tényt, hogy most már minden a miénk, és nem az enyém.

lások is. A szövetkezet tagjainak jutalmazása munkaegységekben történt, ami havonta cca. 10 munkaegységet jelentett, ez egyenlő volt 150 ČSK értékkel. Ha a szövetkezet jól gazdálkodott év végén zárszámádkor osztalékban részesítette a tagságot, hogy pótolva legyen valamilyen szinten az alacsony kereset, engedélyezve volt a háztáji gazdálkodás.

Ebbe bele tartozott:
0.5 ha föld művelése
1 darab tehéntartás
1 darab borjútartás
1 darab anyasertés
1 darab hízósertés
baromfitartás nem volt korlátozva

Aratás után a bekeresett munkaegységek alapján természetbeli juttatást - árpát, búzát kaptak a tagok. Elmondható, hogy az EFSZ-ben általános mezőgazdasági növényterme-

lés valamint állattenyésztés folyt. Az állattenyésztésben szarvasmarha, fejős tehén, hízómarha és növendékmarha valamint merinó juh tartás, ez mellett leghorn tojtyúk tartás tojás termelésre. A kitermelt abraktermény hasznosítására, bevezetődött az anyasertés és hízósertés tartás.

A növénytermesztésben takarmány termesztés, szemes-termény, cukorrépa, dohány valamint zöldségtermesztést folytattak.

A problémák megoldása és a szövetkezeti demokrácia betartása gyakori változásokat hozott a szövetkezet vezetésébe.

Megalakulásától a felszámolásáig a Simonyi EFSZ-nek a következők voltak az elnökei:
Végh András 1952-1953
Zsilka Márton 1953-1954
Farkas László 1955-1956
Imrecze Dénes 1957-1958
D. Bacso István 1958-1960
Farkas László 1961-1962
Varga Lajos 1963-1965
Balog Barnabás 1966-1967
Varga István 1967-1968
Varga Lajos 1968-1970
Ing. Illés Béla 1970-1971
(egyesült SIMONYI,Danya)
Pál László 1972-1986
SERKE

Ing. Pelle István ... 1986-1990
Ing. Tömösvári György
..... 1991-1992
Bód István 1992-1996

Szükségessé váltak fokozatosan az alapítástól kezdve az építkezési investíciók megvalósítása, melyet a következők voltak - tyúkol 1954 -, anyasertés, hízósertés építése indított 1955-ben dohányszárító - 1957 - K 98-as tehénistálló - 1958

Majd követte a növendékmarha nevelde - 1960

- széna paja - 1960
- javító műhely - 1961
- hydroglobusz - 1970
- adminisztratív épület - 1972
- csirkehizlalda, mázsaház
- silógödörök
- központi javítóműhely építése
- üvegházak a kertészetben
- zellerraktár
- magtárak
- vágóhíd

A nehéz kezdetek után kezdtek a szövetkezetek megerősödni, felzárkózni, ami hozzájárult ahhoz a tényhez hogy kezdett hazaáramlani a korábban elvándorló munkaerő.

(Folytatás a következő kiadásban!)

Sz.

RÉGI SZAKMÁK, RÉGI FOGLALKOZÁSOK SIMONYIBAN

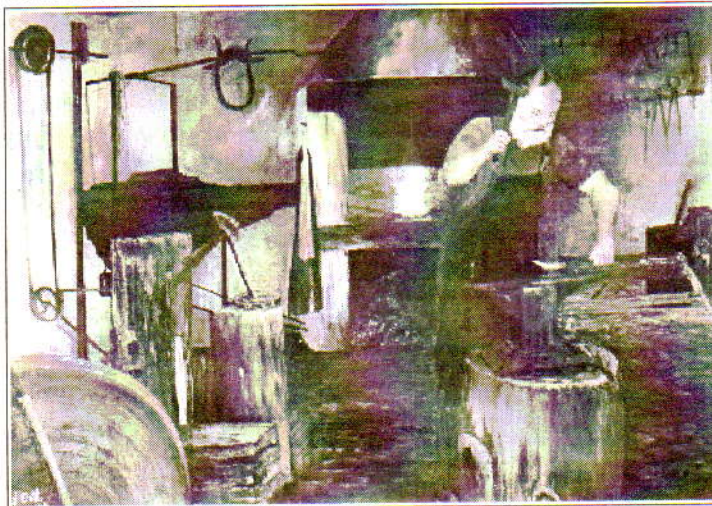
KOVÁCSMESTERSÉG

Jellegzetes vidéki mester-ség megnevezése, melyet a kovácmester a kovácműhelyben művelt. Maga a kovács-műhely és a kovácmesterség egy igen tisztelt státuszt jelentett a múltban a falu hierarchiájában. E tevékenység nélkülözhetetlen volt a falusi gazdálkodó életmódban.

A falusi kovácsok munkája nagyon sokrétű volt. Legfontosabb volt talán az igavonó jószágok patkolása, munkaeszközök, boronák, ekék gyártása, élezése, szekerkerék abroncsok gyártása, szekerakvaslása. Kétkezü munkájukat és ügyességüket dicsérte a vasszőgek, kapcsok készítése, kapák, ásók és egyéb munkaeszközök készítése. A csúcsmínőséget munkájukban a kovácsolt kapu, kerítés és csillárok, gyertyatartók jelentették. Igazi ezermesterei voltak a falunak, melyekről viccesen az a hír járta, hogy képesek „fából vaskarikát csinálni”. Általában a műhely a község tulajdonában volt, de éltek kovács generációk, akik saját műhelyükben dolgoztak. Tevékenységük nagy gazdasági jelentőséggel bírt. Gazdasági jelentőségen kívül fontos társadalmi szerepet töltött be a falu életében.

A kovácmester szolgáltattait igénybe vevő paraszt emberek, falusiak, szomszédok itt találkoztva terjesztették a híreket, megvitatták a falu gon-

djait, bajait és a kovácműhely földeme alatt valósultak meg talán az első politikai viták is. Helyszíne volt az ifjak virtuskodásának is, melynek egyik formája a rúgós ló lábának megfogása volt vagy a 100 kg-os kovácsülő fölemelése.

A kovácműhelynek küldetéséből kifolyólag meg volt a szükséges beosztása. Az elején egy nyitott földem volt oldal-falakkal. Ez alá álltak be a patkolandó jószágokkal vagy a javítandó eszközzel. Majd ezt követte a zárt műhely, melyben célszerűen el voltak rendezve egyes munkaeszközök. Legfontosabb eszköz a kohó és a fuj-

tató volt, melyben a mester hevítette a megmunkálandó vasat, ezt követte egy nagy fa rönkön elhelyezett kovács ülő, kézi fúró, koszorú. A kézi szerszámok általában a satú padon voltak vagy akasztva, felfüggesztve a falakra.

musérzéke, amiből a mester felvételkor le is vizsgáztatta - állítólag daloltatta őket.

Majd következtek a nehéz inas és segéd évek. Ha sikerült megszereznie a mesterlevelet, már önállóan dolgozhatott. Valójában a mesterlevél megszerzésével a kovács, igen nagy szellemi tőkére tett szert, aki ha jól végezte dolgát, egész életére biztosította saját és családja kenyerét.

Simonyinak, mint jólmenő gazdaközségnek megvolt a saját mindenkori kovácsa és műhelye, melyben sok neves kovácmester tevékenykedett. Mi idősebbek már csak az utolsó emlékszünk, melynek kovács-műhelye a mai tűzoltó szertár helyén állt. A kovácmester egy Demeter nevezetű volt, mely még a 1960-as években is szolgált a meglévő földműves szervezetet.

Az igavonó állatok kiiktatásával és az új műhely kiépítésével fölöslegessé vált az a kovácműhely és a kovácmester falusi tevékenysége.

Tehetségük jelenleg dískapuk és díszkerítések gyártásában kamatozik, helyenként ekevasak élezésével, mely nélkül nem képes működni az új technológia sem.

m.e

Kovácmester segítségével volt általában egy segéd és egy inas, akik munkavégzéssel sajátították el a szakma fortélyait. Régen a kovácsokról az a szó-lás járta:

**Egy kovács nem kovács,
Két kovács fél kovács,
Három kovács egy kovács !**

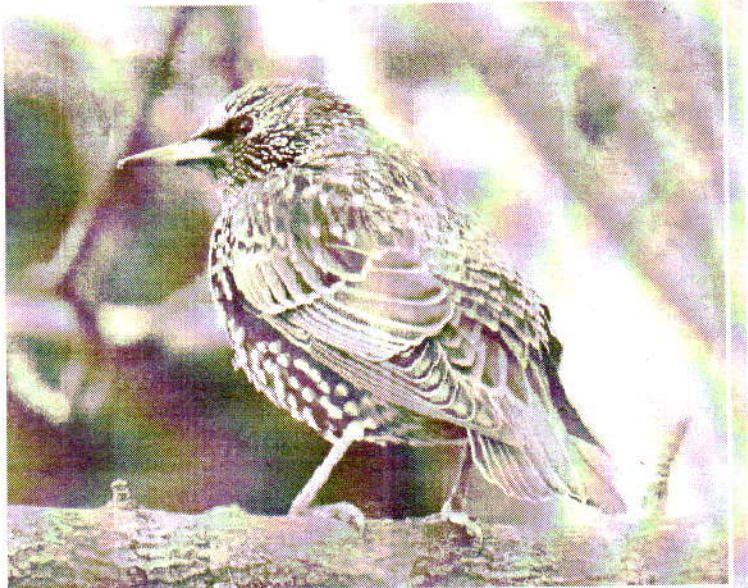
A kovács szakmát választó ifjaknak kellett, hogy legyen rit-

NAGY RAJOKBAN TÁMADNAK A SEREGÉLYEK

A seregély a madarak osztályának verébalakú rendjébe és a seregélyfélék családjába tartozik. Előfordulási helye szerint elmondható róla, hogy a leggyakrabban előforduló faj Euroázsiai szűles körben. Előfordulása viszont észlelhető az amerikai, afrikai és az ausztrál kontinensen is. A kárpát medencében rendszeresen fészkel. Februártól - novemberig tartózkodik itt, de előfordul helyi elvonulások is. Több alfaja van. Kinézete szerint testhossza 22 cm, szürkésbarna a színe fekete pöttyekkel, a hím színe tavasszal fekete alapon, acélkék színben fehér pöttyekkel pompázik. Rovarokkal és bogyókkal táplálkozik, de később ha ezek elfogytak szívesen fogyasztja a gyümölcsösök bogyós gyümölcsseit is valamint a mezőgazdasági termékeket, mint a naprafogó és kukorica. Vannak évek amikor felmérhetetlen károkat okoznak főként a gyümölcsösökben, bogyóféléken, szőlőkben. A kertészek ilyenkor nem szeretik őket, és igyekeznek távoltartani a gyümölcsösöktől különböző riasztókkal. Ez az esztendő a seregélyek esztendejének mondható, hiszen százával rajokba verődve támadják kertjeinket, mezőinket.

Egyetlen egy védekezési lehetőség ellenük a gyümölcsösök, termények időben való betakarítása!

ME

MEGÉRINTETT BENNÜNKET A GAZDASÁGI VÁLSÁG SZELE !

A gazdasági válság talán ma összvilági viszonylatban is a legtöbbet ragozott fogalom. Az USA pénzügyi válságával elindított gazdasági és pénzügyi válság elérte az egész világot, így országunkat

is. Legfőbb jellemzői a gazdaság visszaesése, pénzügyi krízise, munkanélküliség növekedése és ezt követően az életszínvonal csökkenése. Ezek a negatív hatások elérik az élet minden részét, beleértve a kis

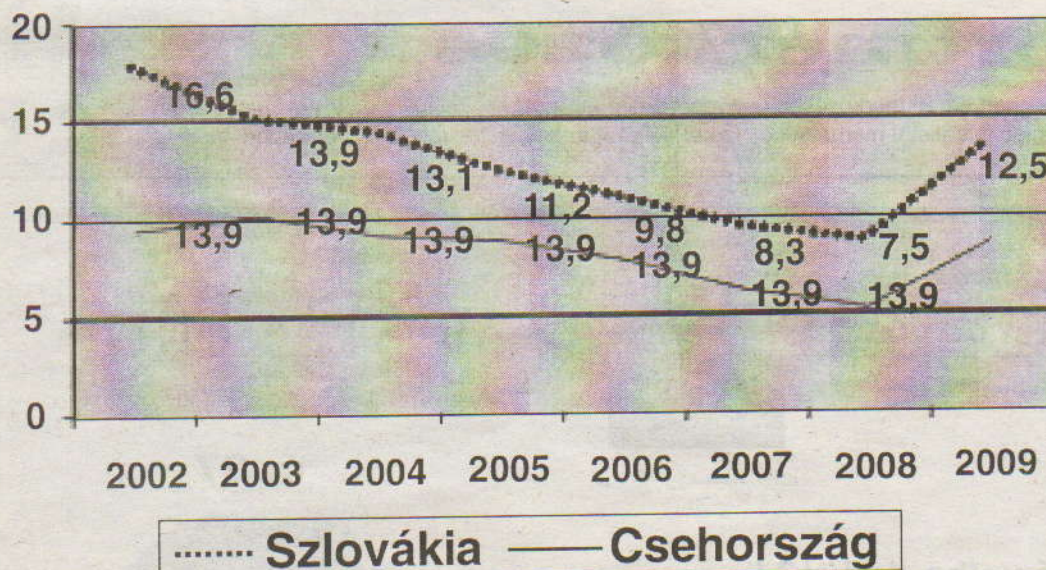
országokat, városokat és falvakat, ahol testközelben váltják ki negatív hatásukat.

SIMONYI kis község létre a működéséhez szükséges anyagiakat a helyi adókból, befizetett díjakból, az iskola állami

támogatásából, valamint a részadó visszajuttatásból teremti elő az évi költségvetéséhez. A gazdasági válság negatív hatása, következménye folytán az ország gazdasági helyzetéből kifolyólag, csökkentve lett az állam költségvetéséből részadó visszaigénylés összege. Községünk esetében ez havi 17,5 százalékos bevétel csökkenést tesz ki. Ez érzékenyen kihat a költségvetési egyensúlyra. Csak nehézségek árán, takarékosági intézkedések meghozatalával bírjuk fedni a napi költség szükségleteinket.

Nem kecsegtető számunkra, önkormányzatok számára az elkövetkező 2010-es esztendő sem. A szlovák kormány a parlament elé beterjesztett költségvetése nem tartalmaz kompenzációkat az önkormányzatok részére. Ezt követően csak két lehetőség maradt számunkra, mégpedig az adók emelése és a nadrágszíj szorosabbra húzása a költségek oldalán. A jobbnak mondható évek után úgy látszik nehezebb idők jönnek ránk. Mindazonáltal reméljük, hogy az ország vezetése nem dobja összes terhet a polgárok vállára, melyeket a nagy munkanélküliségre való tekintettel a vidéki lakosság még nehezebben viselne el. Sz.

Munkanélküliség aránya 2002 - 2009 Szlovákiában és Csehországban

A munkanélküliség aránya:

Szeptemberben 12,5%

Rimaszombati járásban 32,8%

Pozsonyi 1 járásban 2,6%

Szegények vagyunk, de jól élünk !?

Az elmúlt napokban felmérést készített a községi hivatal statisztikai kimutatás céljából, többféle lakossági jóléti mutatóból - személyautók számáról a simonyi polgárok tulajdonában.

Nagy volt a meglepetés amikor kiderült, hogy közsé-

günkben összesen 104 darab személyautó van polgáraink tulajdonában.

Maga ez a mutató olyan benyomást kelthet az emberekben hogy nálunk ezt látva nincs is semmi gond, vagy talán bennünket elkerült a gazdasági válság, népiesen szólva „sze-

gények vagyunk, de jól élünk... Viszont ha a másik oldalát nézzük a dolognak a nem megfelelő és drága autóbusz járatokat, a munkahelyekkel kapcsolatos migrációkat, ha az ember munkát akar találni és pénzt akar keresni bizonyára; az autó

nélkülözhetetlen közlekedési eszközzé válik a családokban.

Igy válik az egykori luxus cikkből mindennapi használati eszköz. A csábítás autósárral is növekszik, hogy ma már az autók kereskedések nagy árengedményekkel kínálják árujukat.

SZ

Továbbra is együttműködünk az ETP Slovakia-val

A Simonyi község és az ETP Slovakia között újonnan aláírt egyezmény alapján a 2009-2011-es időszakban is folytatódik a két fél együttműködése. Az eddigi együttműködés eredményei ez elmúlt években, mikrohitelek nyújtásában 38 igénybe vevő családnál /35000 Sk családonként/ jelentek meg, valamint a holokaust érintettjeinek a bizonyos fokú kártérítésében ruházati cikkek, háztartási cikkek valamint tűzifa ajándékozásában.

A következő időszakban az ETP Slovakia sikeres pályázaton keresztül - Norvég pénzalapokból további segítséget fog nyújtani a felzárkózni akaró családoknak. Előnyös hosszúlejáratú lakásépítési hitelek biztosítása formájában bizonyos feltételek mellett 3,5% kamattal. Ezen túl pénz eszközöket biztosít a komunitárius centrum továbbfejlesztésére, valamint a község iskolai, kulturális, sport és szociális programjai megvalósítására. Terveink között szerepel egy esetleges kis vállalkozás létrehozása is néhány munkahely teremtés céljából.

A lakásépítési hitellel kapcsolatban a polgárok érdeklődhetnek a polgármesternél.

Sz

eea grants
Iceland Liechtenstein Norway

EHP a

Nórsky finančný mechanizmus

norway grants

Sportmérkőzés

2009.szeptember 26-án Serke községben baráti mérkőzésen vett részt a simonyi gyerek, valamint az IFI csapat. Három község - Serke, Simonyi és Harmac futbalistái mérhették össze erejüket. Simonyi 3. helyet ért el idegenben. sz.

14. NOV. I VOĽBY DO VÚC
TARTS VELÜNKI POĎ S NAMI

Bogdan Béla

MOST

HÍD

az együttműködés pártja - strana spolupráce

č. 37

„Slušní ľudia, dobrá voľba do VÚC.”
„Tisztességes emberek, jó választás.”

A Besztercebánya - megyei
önkormányzat képviselőjelöltje,

falunk szülöttje

Ladislav Lang MVDr., (32)

Veterinárny lekář, Šimonovce / állatorvos, Simonyi

Támogasson, hogy segíthessek !

SIMONYI HÍRMONDÓ

A SIMONYI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

Felelős szerkesztő: Ing. Madarász Emil. • Szerkesztők: Ing. Madarász Emil,
Milen Marcell, ifj. Lakatos Ernő, Adorján Renáta, Asztalos Mária
• Szerkesztőség telefon száma: 047 / 56 66 222 •
• E-mail: obec.simonovce@stonline.sk; www.gemernet.sk • Nyomtatva:
GEMKO-SLOVAKOMER s.r.o., Dobšinského, Rimavská Sobota